

ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ / AKATHISTOS

Edice: C. A. Trypanis (ed.), *Fourteen early Byzantine cantica* [Wiener Byzantinistische Studien 5. Vienna: Böhlau, 1968]: 29-39.

Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια
ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια
ἀναγράφω σοι ἡ πόλις σου, θεοτόκε·
ἀλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον
ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον, (5)
ἵνα κράζω σοι·
“Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε”.

(1.) Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη
εἰπεῖν τῇ θεοτόκῳ τὸ “χαῖρε”·
καὶ σὺν τῇ ἀσωμάτῳ φωνῇ
σωματούμενόν σε θεωρῶν, κύριε,
ἐξίστατο καὶ ἴστατο κραυγάζων πρὸς αὐτὴν τοιαῦτα· (5)
“Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμπει·
χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείψει·
χαῖρε, τοῦ πεσόντος Ἀδὰμ ἡ ἀνάκλησις·
χαῖρε, τῶν δακρύων τῆς Εὐας ἡ λύτρωσις·
χαῖρε, ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς· (10)
χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον καὶ ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς·
χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις βασιλέως καθέδρα·
χαῖρε, ὅτι βαστάζεις τὸν βαστάζοντα πάντα·
χαῖρε, ἀστήρ ἐμφαίνων τὸν ἥλιον·

χαῖρε, γαστήρ ἐνθέου σαρκώσεως· (15)
χαῖρε, δι' ἧς νεουργεῖται ἡ κτίσις·
χαῖρε, δι' ἧς προσκυνεῖται ὁ πλάστης·
χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε”.

(2.) Βλέπουσα ἡ ἀγία ἑαυτὴν ἐν ἀγνείᾳ
φησὶ τῷ Γαβριὴλ θαρσαλέως·
“Τὸ παράδοξόν σου τῆς φωνῆς
δυσπαράδεκτόν μου τῇ ψυχῇ φαίνεται·
ἀσπόρου γὰρ συλλήψεως τὴν κύησιν προλέγεις κράζων· (5)
“Ἀλληλουῖα”·”

(3.) Γνωσὶν ἄγνωστον γινῶναι ἡ παρθένος ζητοῦσα
ἐβόησε πρὸς τὸν λειτουργοῦντα·
“Ἐκ λαγόνων ἀγνῶν υἱὸν
πῶς ἐστὶ τεχθῆναι δυνατόν; λέξον μοι.”
πρὸς ἣν ἐκεῖνος ἔφησεν ἐν φόβῳ πρὶν κραυγάζων οὕτω· (5)
“Χαῖρε, βουλῆς ἀπορρήτου μύστις,
χαῖρε, σιγῇ δεομένων πίστις·
χαῖρε, τῶν θαυμάτων Χριστοῦ τὸ προσίμιον,
χαῖρε, τῶν δογμάτων αὐτοῦ τὸ κεφάλαιον·
χαῖρε, κλιμαξ ἐπουράνιε, δι' ἧς κατέβη [λό] θεός· (10)

χαῖρε, γέφυρα μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν·
χαῖρε, τὸ τῶν ἀγγέλων πολυθύλητον θαῦμα·
χαῖρε, τὸ τῶν δαιμόνων πολυθρήνητον τραῦμα·
χαῖρε, τὸ φῶς ἀρρήτως γεννήσασα·
χαῖρε, τὸ “πῶς” μηδένα διδάξασα· (15)
χαῖρε, σοφῶν ὑπερβαίνουσα γνῶσιν·
χαῖρε, πιστῶν καταυγάζουσα φρένας·
χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.”

(4.) Δύναμις τοῦ ὑψίστου ἐπεσκίασε τότε
πρὸς σύλληψιν τῆ ἀπειρογάμῳ·
καὶ τὴν εὐκαρπον ταύτης νηδὺν
ὡς ἀγρὸν ἀπέδειξεν ἡδὺν ἅπασιν
τοῖς θέλουσι θερίζειν σωτηρίαν ἐν τῷ ψάλλειν οὕτως· (5)
!：“Ἀλληλούϊα.”:!

(5.) Ἐχουσα θεοδόχον ἢ παρθένος τὴν μήτραν
ἀνέδραμε πρὸς τὴν Ἐλισάβετ·
τὸ δὲ βρέφος ἐκείνης εὐθὺς
ἐπιγνοῦν τὸν ταύτης ἀσπασμὸν ἔχαιρε
καὶ ἄλμασιν ὡς ἄσμασιν ἐβόα πρὸς τὴν θεοτόκον· (5)
“Χαῖρε, βλαστοῦ ἀμαράντου κλῆμα·
χαῖρε, καρποῦ ἀθανάτου κτῆμα·
χαῖρε, γεωργὸν γεωργοῦσα φιλάνθρωπον·
χαῖρε, φυτουργὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν φύουσα·
χαῖρε, ἄρουρα βλαστάνουσα εὐφορίαν οἰκτιρισμῶν· (10)
χαῖρε, τράπεζα βαστάζουσα εὐθηνίαν ἰλασμῶν·
χαῖρε, ὅτι λειμῶνα τῆς τρυφῆς ἀναθάλλεις·
χαῖρε, ὅτι λιμένα τῶν ψυχῶν ἐτοιμάζεις·
χαῖρε, δεκτὸν πρεσβείας θυμίαμα·
χαῖρε, παντὸς τοῦ κόσμου ἐξίλασμα· (15)
χαῖρε, θεοῦ πρὸς θνητοὺς εὐδοκία·
χαῖρε, θνητῶν πρὸς θεὸν παρρησία·
!:χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.”:!

Překlad: Mariánský hymnus Akathistos, Velehrad 1995

My, Tvé město, zbavené válečných hrůz, jsme vděčni za
vítězství Tobě, Bohorodičko, naše Vládkyně v boji a
Ochránkyně, a vzýváme Tvou nepřemožitelnou moc: Osvobod
nás od všech nebezpečí, abychom k Tobě mohli volat: Raduj se,
Nevěsto nesnoubená!

Vznešený anděl byl poslán z nebe, aby řekl „Raduj se“ Matce
Boží. Když spatřil Tebe, Pane, v ní vtělujícího se, stál
v ohromení a netělesným hlasem takto Matku Boží oslovil:
Raduj se, skrze Tebe radost září,
Raduj se, skrze Tebe kletba bledne.
Raduj se, povznesení padlého Adama,
Raduj se, útěcho plačící Evy.
Raduj se, nad lidský rozum vznešená,
Raduj se, andělským očím v hlubinách ztracená.
Raduj se, jsi královským trůnem,
Raduj se, jež nosíš toho, kdo podpírá vše.
Raduj se, hvězdo zářící před východem slunce,
Raduj se, lůno Božího vtělení.
Raduj se, skrze Tebe se obnovuje tvorstvo,
Raduj se, skrze Tebe se klaníme Stvořiteli.
Raduj se, Nevěsto nesnoubená.

Svatá Paní dobře věděla, že je čistá Panna, a toto směle řekla
Gabrielovi: „Tvé zvláštní poselství se mé duši zdá
nepochopitelné. Jak můžeš mluvit o narození z lůna panny.“
Aleluja!

Panna chtěla pochopit toto tajemství a ptala se Božího posla:
„Pověz mi, jak může mé panenské lůno přivést na svět dítě?“ A
on se s úctou sklonil a řekl:

Raduj se, zasvěcená do úradku Trojjediného Boha,
Raduj se, mlčenlivá víro prosících.
Raduj se, počátku Kristových zázraků,
Raduj se, důkaze všech jeho pravd.
Raduj se, nebeský žebří, po němž sestoupil Bůh,
Raduj se, pozemský moste, jenž vedeš k nebesům.
Raduj se, zázraku anděly oslavený,
Raduj se, příčino přežalostného pádu démonů.
Raduj se, dala jsi nevýslovné Světlo,
Raduj se, ty nikomu neprozradíš „jak“.
Raduj se, jsi moudřejší než všichni učení,
Raduj se, ty záříš v duších věřících.
Raduj se, Nevěsto nesnoubená.

kondak - Delta

Moc Nejvyššího zastínila a učinila Matkou Pannu, která
nepoznala muže: její plodné lůno se stalo místem obtěžkaným
pro všechny, kdo chtějí sklízet plody spasení zpěvem Aleluja!
ikos - Epsilon

Starostlivá Marie spěchala s Pánem ve svém lůně k Alžbětě,
jejíž maličkový zaslechl panenský pozdrav, zajásal, radostí se
pohnul a jakoby Matce Boží zazpíval:
Raduj se, větvičko se svatým Poupětem,

Raduj se, nosíš svůj nesmrtelný Plod.
Raduj se, ty sama vytváříš Božího Stvořitele,
Raduj se, ty sama dáš život Původci života.
Raduj se, jsi pole, na kterém milosti bohatě zrají,
Raduj se, jsi stůl, jenž překypuje dary.
Raduj se, v Tobě rozkvétá zelený ráj,
Raduj se, v Tobě najdou přístav duše věřících.
Raduj se, vonné kadidlo modliteb,
Raduj se, odpuštění, jež očistí svět.
Raduj se, vlídnosti Boží vůči člověku,
Raduj se, důvěro člověka k Bohu.
Raduj se, Nevěsto nesnoubená.

